

ЗАХОПЛЕНИЙ КОМУНІСТАМИ КОРАБЕЛЬ ПРИБУВАЄ ДО БРАЗИЛІЇ

Каракас, Венесуела. — Вантанжий венесуельський корабель Аноаотегі, який ще минулого тижня, 12-го лютого, захопили були члени комуністичної організації, і який початково мав плісти до Куби, змінив був курс і поплив в напрямку до Бразилії. За ним весь час стежили американські літаки і воєнні кораблі та венесуельські кружляки, але збройні сили ЗДА за законом не могли втрутитися в цю внутрішню венесуельську справу, і захоплення комуністичними піратами корабель вже ввечер вноділю 17-го лютого був біля берегів Бразилії, яка традиційно дає азилу всім політичним втікачам. Бразилійський уряд повідомив, що він прийме політичних втікачів і дасть їм право азилу, але корабель відійшло до Венесуелі. Представники комуністичної організації у Венесуелі, так званої Національної Визвольної Армії залишили в Каракасі, що вони наказали захопити корабель, щоб звернути увагу на боротьбу проти венесуельського уряду проамериканського президента Бетанкурта. В Каракасі родили декілька членів залоги дістали кабелем повідомлення з корабля, що залога знаходиться поза небезпечкою, і тому рідня не має причини турбуватися їхнім станом. Бразилія два роки тому прийняла була до себе збунтованих членів залоги португальського морського корабля „Санта Марія” і дала їм право азилу. Капітан того корабля Генріко Гальвао і деякі його моряки живуть тепер в Сан Павльо в Бразилії. Президент Бетанкурт продовжував підготовку до дальньої візиту у ЗДА, хоч погрожувати йому комуністичні терористи. В понеділок він має прийти до Порт-о-Ріко, де переночує, а у вівторок він прибуде до Вашингтону, де привітас його президент Кеннеді на летовищі Андрюс коло Вашингтону. Коло піратського корабля, який зблизився вже до берегів Бразилії, американські літаки в неділю ввечером заобсерували були два малі човни. Сподівається, що в понеділок корабель вже буде в бразильському порті, де комуністичні пірати дістануть право азилу і перейдуть на бразильську територію. Пресовий секретар Білого Дому Пер Салінгер заявив, що венесуельський президент обговорюватиме з президентом Венесуелі комуністичну загрозу Венесуелі, яка то країна стала тепер черговою ішлаху комуністичних пілбоів у Західній Півкулі. Венесуельський президент буде відвідувати у Вашингтоні, а даліш два дні буде в Нью Йорку звідки вернеться до Венесуелі. Президент Кеннеді в групі сі 1961-го року відідавав був Венесуелю, і тепер її президент віддас цю візиту. Венесуела знає, що Фідель Кастро робить всі можливі заходи щоб опанувати Венесуелю тому таку очевидну діяльність ведуть в тому напрямку комуністичні агенти. Комуністи витрачають великі суми на те, щоб скинути демократичний режим теперішнього прем'єра, і тому президент Кеннеді погоджується в тому, що треба спільно з іншими американськими країнами, які що це буде можливе, не допустити до комуністичної перемиги у Венесуелі. Бетанкурт має поушати і справити нафти, бо Венесуела не хотіла б, щоб ЗДА обмежили свій импорт нафти від неї. Сбивда президенти обговорюватимуть й інші фінансові та економічні проблеми, які відносяться до обидвох країн.

Департамент Оборони повідомив про
вишкіл кубинських повстанців

...ингтон, — Департамент
оборони повідомив 16-го лю-
того, що кубинські ветерани з
1961-го до кінця 1961 року
можуть голоситися до аме-
риканських збройних сил, де
можуть перейти внаслідок
виплат відпущу старшинськ
пенсії. Але представник
Департаменту оборони заявив,
що «тисячиди ветерани» не
можуть служити в окремому
середньому з'єднанні. Нова
програма виплати кубинців
можлива до кінця, згідно з
якою кубинські добровольці

Астронавт Гленн про велику дослідну добу космічних просторів

зостан. Тенісас — 20-го дня минає один рік, як перший американський астронавт, який облетів Землю, сказав Г. Гленн, відзначати перші роковини свого історичного льоту. З 3-го приїжджу журналісти і відвідали Гленна в його біорі у Гюстона. Він говорив про те, що А-4 мусять взяти участь у відльоті за здобуття космічних просторів не тому, щоб бути першими перед СРСР в цій ділянці, але і тому, що ціла ця програма „Мейнстрім“ і „Аполло“ варта того, бо вони започатковують велику добу дослідів космічних просторів, про яку ще недавно ніхто навіть не чув. Гленн сказав, що ця програма коштує багато грошей, і тепер може виглядати, що вона не виплачується, але прийдє час, що ці великі втрати сторицею виплатяться. Астронавт Гленн рекомендував молоді цікавитися астронавтикою і працювати в тому напрямку, якщо вона має дати того змogu. В середу, 20-го лютого Гленн із цілою родиною, дружиною і двома дітьми буде у Вашингтоні і передасть свою кабінку „Пріяна-7“ Смитсонському Інституту.

В АМЕРИЦІ

Відомий журналіст Роберт Нурк написав статтю, в якій каже, що ЗДА раді б реформувати увесь світ, але не можуть почати від себе самих та реформувати свій Конгрес. На його чинку члени Конгресу не повністю б мали акції різних корпорацій, які роблять бізнеси з урядом, подібно, як це діється в членами відомої частини уряду в членами Президентської кампанії. Свідки повинні зміняти свій світ. Свідки, щоб змінити світ, повинні бути ухвалювачами. Більшість могла ухвалювати закони. Конгрес не повинен дозволити на це, щоб деякі члени витрачали федеральні гроші на непотрібні подорожі за кордон.

■ 14-го лютого Крайова Ассамблея в Космична Адміністрація випустила з Флориди комунікаційний супутник "Синком", який спочатку летів звичайно до півночі, але пізніше втретєно з ним контакт. І не знаючи з ним сталося щось, він змінив дію, і до висоти 22,3 миль, де б він міг кружляти навколо швидкістю, з якою кружляє Земля, і тоді здавалося, що він "стоїть на місці".

Проф. д-р Володимир Кубійович
на відвідинах у ЗДА

Нью-Йорк. Проф. д-р Володимир Кубійович, головний редактор Енциклопедії Українознавства, генеральний секретар Наукового Товариства ім. Шевченка та видатний науковець і діяч, приїхав сюди в неділю, 17-го лютого, у вечірніх годинах літаком з Парижу на відвідини у ЗДА у зв'язку з друком англомовної Енциклопедії Українознавства, що появиться цього року у В-ві університету в Торонті старанням і коштом Українського Народного Союзу. На Міжнародному летовищі в Нью-Йорку зустріли проф. Кубійовича його близькі приятелі, співробітники й знайомі: п. і пані Штурвель, Нью-Йорк, а також

Проф. д-р Бол. Крушович

пинився, проф. М. Шлемкевич і д-р Вол. Савчак, головний передісник УНСоюзу п. Йосип Лисогір, ред. А. Драган та мгр. Зенон Снйлик з дружиною. З дитовища всі переїхали в гості до дому п. Лисогірів, де — крім панів Лисогір — очікували на них ще пані Грина Падох, дружина неприявного в тому часі в Нью Йорку гол. секретаря УНС д-ра Ярослава Падох та ред. Вол. Душник з дружиною. Впродовх найбільших тижнів проф. д-р Вол. Кубійович займатиметься головню справами англомовної Енциклопедії Українознавства та працювати ме в приміщеннях редакції „Свободи“. В найбільш диях запланованих відвідин університету в Торонті, видає ця англомовної Енциклопедії Українознавства.

Сен. Фулбрайт закликає республіканців до одностайної закордонної політики

Вашингтон. — Голова Сенатської Комісії Закордонних Справ Вільям Фулбрайт гостро виступив проти ньюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера і сенаторів Беррі Голдвотера та Р. Скотта за те, що вони ломлять давню республіканську традицію і ведуть „безвідповідальні атаки“ проти американської закордонної політики. „Це була б велика трагедія, казав Фулбрайт, коли б комуністам вдалося здійснити свої цілі тому, що між країнами вільного світу немає одностайної думки“. Короткозвучність загаданих республіканських політиків причиняється до того, що важко дійти до згоди між противниками комунізму. Рокефеллер, Голдвотер і пані Клер Бут Луз — дружина видатця газети „Генрі Р. Луса“, „висловлюють симпатії з генералом Чарльзом де Голлем, хоч французький президент розбивав Північно - Атлантичське Порозуміння (НАТО)“.

ОАД про Кубу, як базв „комуністичної революції”

Вашингтон. — Організація Американських Держав у своєму звіті про безпеку стверджує, що Куба під режимом Фідела Кастра стала базою для експорту комуністичної революції до країн Латинської Америки. Совєтські експерти вишколюють кубинців і інших революціонерів, як вест підвину акцію в Західній Півкулі. Там навчають вест партизанку і виконувати саботажі. Школи й університети під найгострішою контролею навчають «революційного діла» мольоз з інших латино - американських країн. З Куби йдуть грошові секретні посилю, і вивсядється зброю, щоб вест підвину працю проти конституційних урядів. Кубинське військо повчав терористичні групу в чужих країнах, як найкраще завести там комуністичний режим. Республіканські члени Конгресу ствердять, що з Куби йде загроза чля Латинської Америки. Уряд президента Кеннеді запевечує це, демократичні члени Конгресу підтримують заяву Президента в цій справі, чля твердження членів його кабінету. Але й сама Організація Американських Держав нічого не робить в цій справі і вдоволься тим, що Хрущов повідомив про те, що забрав із Куби офензивну зброю.

Помер Василь Гіль, один з найбільш заслужених діячів-піонерів в Джерзі Ситі

Джерзі Сіті. — Вночі із суботи на неділю, 17-го лютого, тут помер перевезений до лікарні після серцевої атаки один з найвидатніших і найбільш заслужених діячів Української Громади. с. п. Василь Гіль. Увесь великий добробок цієї Громади безпосередньо чи посередньо зв'язаний з ініціативою та працею того справді невтомного і найбільш віддаючого своєму народові і своїй Церкві діяча. С. п. Василь Гіль народився в селі Новосілки, повіт Рава Руська в Західній Україні 13-го січня 1891-го року. До ЗДА приїхав молодим хлопцем і негайно вступив в члени Українського Народного Союзу та в його організаційних рамках проявив свою найбільшу піонерську активність. Був довголітнім секретарем і урядовцем заснованого ним же в серпні 1910-го року Братства св. Івана Хрестителя 270-го Відділу УНСоюзу. Був активним і провідним членом багатьох інших місцевих організацій, зокрема Українського Народного Дому, Історія якого, від початку його творення аж до великої і модерної будови сьогодні найтісніше зв'язана з його активністю. Крім найширшої активності в своїй Громаді, с. п. Василь Гіль був подібно активний в своїй українській католицькій парії св. Петра і Павла, в якій частинно виконував функцію дяковчителя і диригента чи їх асистента. У споєм активному і трудолюбивому житті не пропустив мабуть і одної громадської імпрези, давав приклад жертвенності на прерізні добрі цілі. Був кожному відношенні провідним членом своєї громади, своєї парії та поклав неочиснені заслуги для їх розвитку. Тому й його відхід у вічність є для них найбільшою і неуступною втратою, а пам'яті про нього залишиться на завжди. Минулого року помер його дружина. Його одружений син, також активний член своєї громади, належить до найстарших часом свого зтруднення працівників В. "Свобода". Папахида у вікторок 19-го лютого о год. 7-веч в пох. заведенні І. Кавальчика. Похорон в середу 20-го лютого о год. 9-й ранку з того ж заведення до церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сіті.

**МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ СЕНИШИН МАВ
ЗУСТРІЧ І РОЗМОВУ З МИТРОПОЛИТОМ
ІОСИПОМ СЛІПИМ**

Мюнхен. (вж) — Європейські пресові агенції а за ними й європейська преса подали минулого четверга й п'ятниці, 14 і 15-го лютого, велику вістку про приїзд до Риму митрополита Української Католицької Церкви в ЗДА, ВПревс. Кир Амвросія Сеїниши, на побачення і розмову із звільненням із совєтської каторги первоієрархом Української Католицької Церкви, митрополитом - ісповідником ВПревс. Кир Посионом Сліпим. Митрополит Сеїниши прибув до Риму літаком і неградо був прийнятий митро-

ють подавати обширні вістки й інформації про митрополита Сліпого, його каторгу та звільнення, як і про Українську Католицьку Церкву в повнеолений Україні, терпіння українських католицьких Владик та змагання українського народу. Вже появилася вістка, що митрополит Сліпий мав би, після закінчення Другого Ватиканського Собору, повернутися до Совєтського Союзу і цим також пояснюється його мовчанку про його довголітсь перебування в совєтській неволі та про обставини його звільнення.

В Америці, зокрема у філадельфійській Архиепархії, повелі українських католицьких церквах в неділю, 17-го лютого, були відправлені благодарственні Літургії на інтеграцію Митрополита - Ієроповідника Посла Сліпого, якого в тому дні сповнився 71 рік життя.

Продовжується втеча африканських студентів з-поза залізної заслони

Відень. — В минулу п'ятницю 20 гангських студентів покинули столицю Болгарії Софію, де вони студіювали в університеті, не змігши витримати в тамошній білорасистській атмосфері та глибоко розчарувавшись в можливостях дієвних студій в комуністичній державі. Наступного дня, в суботу, 6 етіопців пішли слідами гангців. Один з отих гангських студентів заявив у Відні журналістам, що головною причиною масової втечі африканських студентів з комуністичної Болгарії є «расова дискримінація, щодо якої вину несе болгарський уряд». Африканських студентів болгарські студенти називали «чорними мавпами» та не хотіли сидіти з ними на одних лавках. Бритійська амбасада в Софії подала до відомо, що вона

УСК програв у чвертьфіналі турніру

Минулої суботи, 16-го лютого, відбулися кінцеві розгріші шісткового футбольного турніру, що його влаштував Нідешко - Американський Футбольний Союз у залі Арморі в Нью Йорку. В цьому дні всім першунів груп розіграли чвертьфінали, півфінали та фінали турніру. Шістка УСК Нью Йорк була одним із цих першунів груп, але вже в першій чвертьфінальній грі УСК потерпів поразку. Зустріч УСК-у з німецьким суперником „Готче“ закінчилася програною УСК-у 1:2, хоча спочатку гри УСК проводив 1:0 зі стрілу Гопкінсона. В півфіналах турніру відбулися змагання Грецько - Ам. С. К. — „Готче“ 1:0, Мадарський С. К. — „Дойч-Унгари“ 4:2, а в фіналі мадари перемогли греків 2:0 та здобули цим самим чемпіонат турніру. В грі за третє місце „Готче“ перемогли 1:0 шістку „Дойч-Унгари“.

Валерій Брумель, легкоатлет України, який відбуває свій пар турне з двома другими атлетами Совєтського Союзу по Америці, здобув новий гарний осяг в стрибку вгору минулої п'ятниці в легкоатлетичних змаганнях в Медісон Сквер Гарден в Нью Йорку. Валерій Брумель стрибнув на 7 стіп і 4 цалі і цим встановив новий рекорд у стрибку вгору в залі. Брумель є теж автором загального світового рекорду в стрибку вгору з вислідом 7 стіп і 5 цалі з одної четвєрті цалі. Гюр Тер - Ованєсія, вірменія зі Совєтського Союзу, переміг в стрибку вдовжину здобуваючи цим разом слабший висід, бо всього лише 2 стіп і 6 цалі та чєтвєрті цалі.

ЗАХОПЛЕННЯ КОРАБЕЛЬ ТЕМОЮ РОЗМОВ У БІЛОМУ ДОМІ

Президент Кеннеді прийняв у Білому Домі новопризначеного до ЗДА венесуельського амбасадора Енріке Техера (в кріслі з правого боку). Темою розмов була м. ін. теж справа захоплення комуністами венесуельського корабля „Анзоатегі“.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ КОМУНІСТИ НЕ ЗДОБУЛИ НІ ОДНОГО МАНДАТУ

Берлін. — У виборах до кратична партія канцлера місцевої міської ради, яка має водночас значення парламенту в Західному Берліні, які відбулися в минулу неділю 17 лютого ц. р., не обрано ні одного комуніста. В 1958 р. комуністи теж не osiąгнули ні одного мандату, бо здобули на свою листу менше як 2 відс. голосів, все ж мали тих голосів 1,9 відс., а тепер і те мале число впало до 1,4 відс. Комуністична партія в Західному Берліні йшла до виборів під фірмою „Соціалістична партія єдності в Німеччині, Берлін — Захід“, та під гаслами „згоди і співпраці“ з Східним Берліном. Не зважаючи на те, що мало хто з західних берлінців не має когось близького в комуністичній східній частині міста і тому всі берлінці бажують собі настання таких облетшених відносин, щоб могли свободно комунікуватися, недільні вибори ясно й одверто висловили проти комуністичної демагогії і проти комуністичного правління. Переможцем у виборах вийшла Соціал-демократична партія теперішнього посадника Західного Берліну Віллі Брандта. Вона підвищила свій попередній стан посадиня в берлінському парламенті з 78 на 89 місць. Християнсько-демократична партія канцлера Аденауера, яка мала в Берліні 55 мандатів, впала на 41 мандат. Зате партія Вільніх демократів, що раніше не мала ні одного мандату, дістала 10 місць. Не зважаючи на дуже погану погоду, у західно-берлінських виборах взяли участь з-посеред 1.747.176 управнених до голосування — 88,9 відс. осіб. Правда, в попередніх виборах у 1958 році взяло участь 92,6 відс. управнених до голосування, але теперішній спадок голосуючих пов'язаний з західно-берлінською епідемією гриппу. Лідер берлінських комуністів Геррад Дамелюс, який стояв на першому місці комуністичної листи відмовився будь-що сказати до вислідів виборів. Посадин Віллі Брандт заявив, що він „особливо тішиться катастрофальним ударом, що його завдали комуністи, звеличинили муру ганьби“. На зменшенні християнсько-демократичних голосів вплинула — за оцінкою коментаторів — недавня афера з гамбурзьким журналом „Дер Шпігель“ і зріст персональної популярності посадника Віллі Брандта, який має велику успіхи впродовж років поважної кризи, що її переживав Західний Берлін, предме постійного шантажу з боку Хрущова.

Москва погрожує зірванням переговорів про атомові детонації

Женева. — В минулу п'ятницю 15-го лютого представник ССРСР на 17-членій конференції розборсюня у Женеві Василій Кузнецов заявив, що або ЗДА й Британія приймуть останні совєтські «концесії» щодо дво-трьох контрольних инспекцій на терені ССРСР щороку та встановлення там дво-трьох т. зв. «чорних скриньок» з сейсмографами, або Совєти відмовляться від усіхких дальших розмов на цю тему. Таке ультимативне ставлення справи насправді розбивав зятяжний наради в справі підписання договору про припинення всяких дальших штучних ядкових детонацій. Представник ЗДА Вільям Фостер відкинув заклиди Кузнецова, наче б ЗДА і діле НАТО мали «агресивні плани» в поширюванні баз для атомової підводних човнів «Поляріс» звернувши ще раз увагу на сутооборонний характер Атлантичного пакту (НАТО). В минулу суботу, 16 лютого Кузнецов ставався знати вихід з сілної вулиці в отих на разех про атомовий пакт безосередній розмові з Кузнецовим, але та рмова ні до чого не довела. Совєтська делегация в Женеві взагалі відмовляється від дальшої участі в атомовій підкомісії, згадану 17-членюю конференції та вимагає, щоб ця справа була покладена на повній конференції — на базі совєтських пропозицій.

Виявлено нову змову проти президента Франції де Голя

Париж. — Поліція виявила нову змову, яка мала на меті вбити президента Франції Шарля де Голя. Центральною фігурою змови був капітан Роберт Пуанар, старшина морської артилерії, який мав застрелити де Голя з даху свого дому, чи пак з вікна його помешкання, коли де Голь їхав до військової академії, щоб там виголосити промову. В помешканні Пуанара знайдено далекобійний кріс з телескопічною лועною. Арештовано 5 осіб, між ними 53-річну французьку аристократку, княжну Поль Русселе де Ліффіак, вчительку англійської мови у військовій академії у Парижі. Свого часу вона була перекладачкою у розмові між президентом Аїзенгавером і презид. де Голем. На слідці змови навів поліцію старшина, якого вербовано до змови, та який проте відмовився від участі, прийшовши до переконання, що де Голь не винуватий у тому геоловному злочині, що його йому закидають французькі праві фанатики — ніби «зради» та «зреченні» з Алжиру в користь тамошніх арабів. У зв'язку з цією змовою еспанські власті арештували колишнього французького полковника Жана Гарда і 4-ох інших старшин. Гард ніби був плінувальним і керівником тієї змови. Це вже 8-ий відомий французькій поліції плян змови на життя де Голя.

У С В І Т

● **Остання афро - азійська конференція** в Танганьї, скликана комуністами, перетворилася насправді на арену спорів між більшовицькими та китайськими комуністами. А трибуну протизахідної пропаганди. Найбільша така конференція відбудується в Гавані на Кубі.

● **Комуні - болгарський уряд** офіційно признає, що в Софії відбувся вчора демонстративний марш 200 африканських студентів. Сімох арештованих демонстрантів віддалено з Софії. Ганя заповідає, що буде протестувати проти видалення ганьських студентів.

● **Новий президент Іраку**, полковник Абдель Салам Ахмед, привів свою першу пресову конференцію. Його прибічка сторожа з автоматами, готовими до стрілу, оточувала його весь час та хоронила перед гуртом місцевих і закордонних журналістів. Він виявив, що під час виступу проти диктаторів Кадема режиму в Багдаді, Касіма Кадарізама розмовляв з телефоністом за Касієм, який благав його дарувати його життя. Одіак - заявив Ареколішній близький співробітник Касіма, це був тільки трибун і військовий засід Касіма.

● **У Новій Зеландії** перебуває британська королева Єлизавета з своїм чоловіком князем Філіпом Единбургським та їх чотом. Всі її стрічають з великими парадними, а автохтонні мешканці масово вибігає їй на зустріч. Служба виноситься промону на спеціально для цієї скликаній сесії ново - зельандського парламенту.

СВОБОДА

FOUNDED 1953

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши задрезану лінійку з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Кордони ЗДА у Берліні

Привабливість 400 000 американських воїнів та їхніх родичів у Західній Європі, — людей, що ми їх не віддамо на загибелю, — думаю — доказом нашої рішучості зберігати наші зобов'язання... Поки в Західній Європі нема переконання, що її безпека може бути гарантована без привабливості З'єднаних Держав, американці там залишаться, і ми сподівалися, що зможемо працювати угоді в інших справах... Ми ці трохи не змінили числа наших бойових військ... Ці слова президента Кеннеді, сказані ним на його останній пресовій конференції в минулий четвер, є відповіддю на ті сумніви, що їх в останніх тижнях різні союзники ЗДА в Європі висловили на тему трикутності американської збройної допомоги Західній Європі. Відомо, що ці сумніви лягли в основу рішення французького президента де Голля розбудувати власну атомову потугу. Побююючи американської реакції на політику де Голля, речники уряду і всіх партій Західної Німеччини негайно задекларували, що вони знають, що безпека Берліну, Німеччини й всієї Західної Європи залежить у першу чергу від З'єднаних Держав, від їхньої збройної потуги та допомоги. А британський міністр закордонних справ, лорд Гов, перестеріг минулого тижня у своїй промові в Палаті Лордів, що антиамериканські виступи західноєвропейських урядів можуть привести до того, що Америка проведе велику перевірку своєї політики й стратегії у відношенні до Західної Європи. Європейські газети пригадали конфіденційну дискусію в Парижі, що ЗДА, мовляв, можуть зрештою Європі й дозволити більшість перемаршувати до Атлантики, а цим самим покласти на себе відповідальність за безпеку Європи. Війновий же давній вислів Аденauera, що "Німеччина може пережити ще одну окупацію, але не переживе ще одного відношення..."

Той шум довкола здогадки короткотривалості й непереносності американської гарантії безпеки для Європи був настільки голосний, що Кеннеді вважав за відповідне скласти застережливий вгору заяву і зупинитися близько над турботами і складним питанням: чому саме тепер західноєвропейські країни не задіють оборонитися власними силами проти можливої атаки із Сходу? Аляжучи доклав до правдолюбства "відгукання" Америки з Європи скріплюючи у зв'язку з відомою, що ЗДА поспішають відкликати туди 40 000 військ, що його вислали туди від час останньої кубинської кризи. Превидіти підкреслює, що ЗДА не послаблюють своїх бойових стану американських збройних сил, бо тих 40 000 військ недостатньо не належати до бойових, як пак фронтальних формаций. Нема сумніву, що заява Кеннеді вплине на заспокоєння західноєвропейської публічної думки.

Суть справи не в тому, чи ЗДА втримають в Західній Європі півмільйона військ чи трохи менше або більше, чи будуть зберігатися бази в Британії, Італії і Туреччині для літаків чи підводних човнів і т. п. Це все потрібні, що їх мають вирішувати військові фахівці. Суть справи в тому, що до ба американського ізоляціонізму минула безповоротна. Америка вже не може перенести до часу, коли Конгрес відмовився ратифікувати Версальський договір і коли Америка відмовилася стати членом Ліги Націй. Політика в двох світових війнах американців кров і розвиток подій після останньої війни не тільки змінили політичну мапу світу, але й основні змінили американські інтереси. Нині східним кордоном З'єднаних Держав не є Атлантика, і не є Райн, — це пересувається геть до Берліну. І коли ЗДА рішуче боронити збройну свободу Західного Берліну, то це тому, що з долею і долею Західної Європи тісно пов'язана доля й доля З'єднаних Держав Америки.

Номсолідарність колеться далі

Не зважаючи на всі намагання Хрущова та його "колективного керівництва" зліквідувати існуючий між комуністичною партією СРСР та іншими партіями, з одного боку, і комуністичною партією Китаю, з другого, конфлікт і вірніти виразили останнім часом глибокі ідеологічні і зовнішні — політичні розбіжності, розкол між цими двома провідними комуністичними потугами продовжується і пропонує одними й іншими міжнародна комуністична солідарність колеться далі з несподіваною силою.

На З'їзді східнонімецької комуністичної партії "єдності", що відбувся в подвійній сідній цього року в Східному Берліні, Хрущов і присутні там провідники комуністичних партій світу запропонували припинити доведену вже до червоного, "полюміку", тобто сварку між Москвою і Пейпінгом, і підготувати ґрунт для скликання нової наради представників "комуністичних і робітничих партій". Згідно з цими пропозиціями, розсварені сторони повинні негайно припинити всяку полеміку в пресі та радіо, на скликаній нараді зробити оцінку ситуації, визначити завдання міжнародного комуністичного руху і розглянути та врегулювати всі розбіжності в поглядях. Провід китайської комуністичної партії погодився на ці пропозиції і заходи, що мали б вплинути "на пом'якшення взаємовідносин та скріплення комуністичної згуртованості" і "можливість б підготувати обставини для скликання пропонуваної наради, але водночас із цим розвів далі гостру критику Хрущова й інших комуністичних вождів на берлінському З'їзді і посилав кампанію проти югославських "ревизионістів".

Таким чином розлам, замість зліквідуватися, поширився і Москва була примушена виступити з новою спробою поднавання і пологоду існуючого затяжного конфлікту. В московській "Правді", органи ЦК КПРС, в числі з 10-го лютого цього року, появилася нова, майже двостороння е-нуціяція п. и. "За марксистсько-ленінською єдністю комуністичного руху, за згуртованістю і єдністю країн соціалізму".

В цій статті, після розлогого з'ясування основних позицій совєтської компартії щодо завдань міжнародного комунізму, московське "колективне керівництво" заявляло, що раз, що "наша партія шире прагне до того, щоб комуністичний рух не був втягнений у новий крутій полеміки, яка могла б завдати дошкульної шкоди інтересам єдності цього руху". Після ствердження, що комуністам треба боротися не тільки з ревизионізмом, але й з догматизмом, енуціяція "Правди" закінчується заявою, що "... партія вважає доцільним провести двосторонній і також ширший зустріч, які дозволили б створити країні умови для наради усіх братських партій"; що вона готова піти на такі зустрічі "на кожному рівні і в кожен час".

Але цим разом простягнути руку Москві Пейпінг рішуче відкинув. У відповідь на енуціяцію "Правди" офіційний орган китайської компартії "Женьмінцзяо" проголосив, що передумовою будь-яких розмов мусить бути безвідкличне усунення засуджених свого часу югославських комуністів.

Так закінчилася чергова спроба Москви припинити непереможну для неї "полеміку". А тепер — намагання рятувати ситуацію окремих комуністичних партій світу, індійська, в'єтнамська та інші, які, затримані поглибленням розколу, починають закликатися Москві і Пейпінг припинити взаємну "критику" і чимськорше відбутися спільну нараду всіх комуністичних партій світу. Якщо Пейпінг буде й далі реагувати на ці заклики так, як зреагував на заклики Москви, то можна сподіватися дальшого поглиблення розбіжностей не тільки в поглядах, але й в усій внутрішній і зовнішній політиці обох сторін.

Ярослав Курдюк

НОВА БЛОНАДА ЧИ ІНВАЗІЯ КУБИ?

Уже не раз доводилося нам зазначати, що справа Куби, а залежності від того, яке становище займуть у відношенні до неї ЗДА, може бути дуже швидко й просто розв'язана, або розплететься і відомісться на далекий час в морі дебат і політичних бачалок. Але всі "знаки на небі й на землі" вказують на те, що основна розв'язка таки мусить прийти, бо обидві сторони несторожливо докраю.

Розглянувши основні і хронологічно кубинську проблему, треба ствердити, що від самих початків розв'язувано її не то що неміло, а просто — фатально.

І так, коли підійти до справи Куби з принципового становища доктрини Монро, то перебування на Кубі чужих політичних чи мілітарних сил слід вважати за ворожий акт і за достатню причину для військової інтервенції з боку ЗДА. Адже ж доктрина Монро забороняє впроваджувати будь-яку "європейську систему" у будь-якій країні Західної півкульи. Організації Американських Держав одностайно підтвердили і підтримали принципи цієї доктрини, але після того, як президент Кеннеді заявив політично, що він не живе ніякої мілітарної пресі, яка прихисла б більшість заборони Куби, всі ці підтримки доктрини Монро латинських державами зависнула в повітрі.

Варто згадати й про роль у цій справі ОН, які уповноважили були свою мілітарну силу інтервенувати в Конго, але водночас не перевели ані одної чітко зредогованої резолюції, яка засуджувала б об'єктивну агресію на Кубі. Це парадокс розриває, як сили і під чим впливом формується у тій міжнародній установі, що має головним своїм завданням зберігати мир у світі, але практично сповзрює його тільки там, де наказують якісь "темні сили".

Але якщо у цій справі не так ОН, як самих ЗДА, які послідовно почали зріпатися на американському континенті до своїх історичної політики, відступати від принципів доктрини Монро, підготувати тим самим немовби "а-приорі" перемогу Москві. І тому, виходить, Москва тримає й далі ініціативу в своїх руках, тому і не вивезла з Куби, несперечливо зобов'язанню, всіх ракет, ракетних викидів і бомбовозів.

Президент Кеннеді заявив, що не буде ніякої інвазії на Кубу і тому не проведено одностайної інспекції, яка дала б заповуку, що на тому острові є тільки конвенційна та оборонного типу зброя. А на останній пресовій конференції він сказав, що все ще немає певних доказів про наявність на Кубі совєтської атомової зброї.

Тим часом більшовики, почавши від жовтня, збільшили на Кубі кількість свого окупаційного війська з 10 до майже 30 тисяч, займаються військовим вишколом кубинців і гарячково розбудовують "рибальський порт", щоб туди могли причалювати їхні підводні човни, озброєні атомовими ракетами. Більшовики окупували і контролюють першу від 1828-го року —

року проголошення доктрини Монро — європейську колонію у Західній півкульі.

Представники ЗДА і СССР взяли цю проблему під "окремі розгляд", і у висліді проголошено в ОН, що обидві сторони зрікаються дальшої дискусії, яка могла б загострити напруження, бо, мовляв, обидві сторони вже "доїлися свого": президент Кеннеді зажадав забрати совєтські ракети з Куби, а Хрущов погодився на це і "забрав".

Так приблизно виглядав би один бік кубинської медалі. А тепер варто перевернути її на другий і захитати ревеліційний звіт, завжди добре поінформованих кореспондентів з Вашингтону, Роберта С. Аллена і П. Скатта, які пишуть ось що:

"Сьогодні б вже незбиті докази на те, що більшовики почали знову нагромаджувати на Кубі атомову зброю, вживаючи для цього різні "галочні методи". Це б поза всякими сумнівами, що більшовики доставили — вже після припинення блокади — підводними човнами й летунською дорогою атомові бомби і "голови". Деяко з тих доставдалося відкрити розвідці з помічної літаків, що спеціальними апаратами можуть виявляти "атомову речовину". Ці літаки, перелітаючи понад совєтськими кораблями, що яляли до Куби, викрили такого типу "вантаж" на всіх трьох совєтських кораблях: "Архангельськ", "Симферополь" і "Мічуринськ", які в останніх днях причалили до порту в Гавані.

Кубинські емігранти, які мають також добре організовану розвідку, ствердили, що на трьох згаданих кораблях прибули до Гавани важкі скрині, подібні формою до тих, що їх більшовики вивезли недавно з Куби. При чому вантажували ті скрині совєтські воїни, а всіх кубинців на той час видалено було з порту.

Усе це розпочалося після того, коли турецький уряд повідомив Пентагон, що совєтські кораблі, прохолодні через Босфорський протоку, відомілися подати, який вони мають вантаж. Всі ці "торговельні кораблі" мають надзвичайно сильні радіостанції і впроваджені усієї своєї подорожі до Куби передавали засекреченням кодом, де вони в даний час знаходяться. Код цей був розшифрований і, починаючи від Середземного моря й уже не випускали з під контролю. На віддалі 150 миль від Куби їх почали контролювати розвідні літаки з апаратами Гайгера, а прецизні фотографії і контррозвідка підтвердили решту.

З останніх вісток виходить, що атмосфера довкругу Куби згустилася до такої міри, що вже можна говорити про можливість не лише блокади, але навіть інвазії.

Американська преса домагається "повної правди про Кубу". Деякі коментатори соціалістично з ренедіційними заявами сенатора К. Кінгта та С. Турмонда і заявляють, що, коли є сумніви щодо усієї справи, то тим паче, напевні гіршим досвідом, ЗДА повинні поступати так, як вказують не тільки їх престиж, але й їхня мілітарна сила.

Олег Лисак

ІЗ ЗАПИСОК ТОСТМАЙСТРА

Такий заголовок виглядає обіцяючи і звучить навіть трохи так, як у Тургенєва. Це, очевидно, зобов'язує і каже сподіватися, що автор записок має довгочасний досвід.

На жаль, у мене такого досвіду немає. Попробував, був я тостмайстром лише раз у житті. Але все таки хочу поділитися своїм досвідом з іншими, бо кожному це може пригодитися, кожний бо ж мусить бодріти раз у житті бути як не тостмайстром, то старостою на весіллі, хрестинах, бенкеті чи іншому пірі.

Мене роль тостмайстра обмінала довіри. Доводилося бути вже і головним промовцем, коментатором, дискусійним і панелістом, і як ті всі балакучі посади звучать. Але не тостмайстром! Червоточка тому був я навіть дружиною на весіллі на сільському приходстві, але куди дружи до тостмайстра! Правда, там теж треба було вдягати вечірній одяг з чорним металком і немодним тепер усе, "ламаням парканом", себто твердим коміром — але це ж не було теперішнє "таксідо", а лише звичайний смітний, що в практиці означає саме. Пам'ятаю, як усі на весіллі приговорювали: "Дружбо, тяжка твоя служба!" — але жоба вона справді була важка? Треба було йти в другій парі у парадному поході з приходства до церкви, треба було при столі долавати гостей в чарки з "мого" кінця столу, треба було гуляти з милими друзями. Дуже було пристоно, і я завжди згадував час дружбівства, хоч пропадав десь моя дружина у воєнних роках — кажу, що востанє бачили її під час страйки на Воротку...

А мій дружбівський смітний був проданий когось "доблесному" залізничникові з двомя молотками на комірі, на львівській "толкучці" за театром, твердою холодною зими 1939-го року. Залізничникові смітний дуже сподобався, і він, залізничник, рештки собі мішанкою — буржуазної фортуни домовелує кількістю пролетарських рублів, покитував нашу капіталістично — соціалістичну трансацію словами: "Харо, браток, підкажи!"

Нещодавно ледь-ледь не став я старостою на весіллі. Вже навіть були запитання, але потім роздумався, перепросили і влязі собі іншого старосту, більш репрезентативного. Новий староста викликав з владністю написану мною старостинську інвокацію та решту весільного конференсу, поставив навіть приватно екстра-чарку, і все було в порядку. Я навіть був влічний моїм весільником: замість прити старостою з головним столу, чоловік звичайним гостем бавився, згадуючи часи, коли був дружиною...

Ну, але тостмайстер! Що не кажіть, а це слово звучить гордо, с в ньому повага і могутність влади. Самі подумайте: сидить тостмайстер не ковай столу, як дружка, а в самому центрі, зараз коло голови чи президента, мікрофон у правій держить, як Юпітер грим, і — дригусь. Проголосить тостмайстер привітання — і вже названий ласка з-поміж сотень гостей і постало кланяться. Забуде

когось тостмайстра вичислити з привітання — і нещадно викривас мряковиння забути. Шкода, що чоловік одягав чисту сорочку й голився, йдучи на бенкет, — ніхто його не зауважить, бо не зауважив його тостмайстер!

Або претясе якийсь делегат до привіт, аж тут тостмайстер, з біса хитрий, скаже: "Дякуюсь згорі за всі привітання, бо ми матимемо лише два, а решта на письмі..." І вже пропадає ціла красомовність, виміряна довгими годинами... Велику владу має тостмайстер.

Бувають, правда, ще хитрий за тостмайстра делегати. Такий лише чекає, щоб його вичислили між привітаннями. Він на все рішучий і не думас піддаватися мікрофону. Він думас: "Ченя, ти мене лиш виклич, а як же раз піднесуся — довго будеш дождатися, поки я закінчу свій привіт!" Такого шкода навіть за полу сніати.

Тут, очевидно, треба тостмайстра — психолога. Він уже мусить з обличчя делегата вичитати, чи той лише сумирно піднесеться і поклониться та й сяде маком з милим виразом обличчя, чи значе на місці кар'єру Демостена. О, тут треба тактики, стратегії, версальської вичисливості, диктаторської рішучості, азійської хитрості та французької гучності. Що, зрештою, і так не помагас, бо трудна доля тостмайстра!

Скажимо, що стратегічне поле діяння тостмайстра обмежене двома з половиною годинами так званого "невблаганого часу". У цей час треба врахувати нормальне українське спіння на пів години, стільки ж на головну промову, годину на спокійні вечери, три чверті години на мистецькі виступи (мистецькі люди і хочуть чесно відтворити свій киток на бенкеті співом, декламацією чи читанням творів), чверть години на доставлявання столів, годину на представлення 50-ох делегатів (кожистого по одній хвилині, себто хвилина п'ятдесят), 25 хвилин на представлення президіяльного стола, дві "несподівані" промови по 10 хвилин, — себто разом уже випало вліт більше часу, ніж передбачено. А тут управа залі мусить кінчити сервіс в такій то годині, юнія кельнерів посилає своїх членів додому в такій то годині, це принесуть 10 додаткових телеграм і письмових привітань... А в міжчасі вже товпиться бенкетом, але бажас "твіста" і хоче починати гульки, аранжери налягають демонстраційно червоної стрічки та котильонів відзнаки, на естраду вносять уже бубон і бас... І тут тобі, тостмайстре, підсунуть записки, що конкретно треба згадати делегата того та й ще онтого... Ой, тяжко бути тостмайстром!

Але все таки — це влада. І який треба було вам на ваш олівей досвідчений тостмайстра, ну, то що ж? Я не кажу, що це не дається зробити...

Життєве забезпечення це так само ондаїсть. В потрібі одержити позичку на свою грамоту. Забезпечитися в Українському Народному Союзі.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ДЕ ПОХОВАНО ПАВЛА ГРАБОВСЬКОГО

У "Свободі" ч. 217 з 14-го листопада минулого року в статті "Роківний УІА в Аллентаві, Па." п. Кость Слобідський між іншим згадує про українського поета з м. Охтирки, Павла Грабовського, що його царська влада, як пише автор статті, замучили в снігах далекої Якутії. Хочу спростувати це твердження п. Слобідського.

В першу світову війну, в 1914-му році, я був мобілізований до австрійської армії і потрапив у російський полон, який відбував на Сибіру, в Тобольську над рікою Іртишем. Одного разу з Михайлом Матикашем, Василем Гоцюю і іншими бродив я там по цвинтарі і несподівано натрапив на могилу Павла Грабовського.

Цвинтар цей знаходиться в нагірній частині Тобольська, за яких 1/2 км. від міста. Від виходної брами вглиб цвинтаря тягнеться довга дорога, і ідучи по цій дорозі, на віддалі яких 50 метрів від брами, ліворуч знаходиться ця могила. Стан її в той час був добрий, на могилі стояв залізний хрест, зроблений у вигляді молодого дерева коло 15 сантиметрів в діаметрі. На хресті була табличка з написом: "Павел Арсеньевич Грабовський, малоруський поет, род. в 1864 г., умерь 29 ноября 1902 г."

На могилі, здається з лівої сторони, лежала залізна пам'ятна плита із написами, текст яких не пам'ятаю.

Вважаю за свій моральний і національний обов'язок повідомити про це Редакцію, українські наукові інституції і громадство.

В Тобольську придбав я картонку цієї могили і привіз її додому, звідки помахував вона з мною на еміграцію.

Теодор Серафим

У СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ РАДІОПЕРЕДАЧ З РИМУ

У "Свободі" з 4-го січня цього року був вміщений текст привіту ІТШІ за поєволеної України, із зазначенням, що він був переданий "через радіосильні Ватикану й Мадриду".

Хочу уточнити, що той привіт, як і попередні роками, був переданий не через радіо Ватикану, а в рамках українськомовної програми римського, тобто італійського державного радіо.

Отримавши від проф. д-ра Р. Смалю Стоцького текст привіту, я його повідомив, що керую українськими, пересиланнями італійського, а не ватиканського радіо, і що його привіт передається через італійське радіо.

Д-р Василь Федоренчук Керівник українського відділу Італійського Радіо Риму, 3-го лютого 1963-го р.

Космічний пил підірвав оболонку „Експлорера 16“

Вашингтон. — Дослідник метеоритів при Крайовій Аеронавтичній і Космічній Адміністрації Чарльз Д'Аутольо ствердив, що випущений 16-го грудня дослідний сателіт „Експлорер 16“ був 16 разів продиранений на своїй тоненькій металевій оболонці. Ця оболонка є тоненька на одну тисячну до 5 тисячних одного дюйма. Десять дірок було на найтоншому місці оболонки, а одна на тому місці, де вона є на 2 тисячі тоненька. Цей сателіт випустив то, що хотіли досліджувати, чи космічний пил, що виник після вибуху метеоритів, може бути грізний для майбутніх астронавтів, які літатимуть по космічних просторах. На основі дослідів із „Експлорером 16“ науковці не виключають можливості, що космічний корабель може бути знищений, коли в нього підкладесться з таких дрібних частин, що їх голим оком не можна бачити.

Бредучи глибоким снігом і подекуди зарадуючись у ньому по груді. Але репект перед високим начальством удержував їх у карбах строгої дисципліни, змушував іти рівною лінією в арієргарді і втримувати в зваженій контакт, наскільки це було можливе.

Полковник був задоволений, бо один з генералів мав на конті гарного ліса, якого вивисили на лінійну стрільців. Перший успіх на полюванні підбадьорює і додає охоти до ревнишого і стараннішого виконання всіх функцій, зв'язаних з ловами.

Та дальші два години показали, що немає причини для передчасного о ентузіазму, і вогник надії у мисливців погасав, руки їх зростаючи безнадійно опадали, а гілці стріли за час першого гогу. А

Ярослав Зубаль

ГЕНЕРАЛЬСЬКІ ЛОВИ

(1)

Лови ці назвав я так тому, що в них брали участь як дла генерали, решта мисливців були вищі старшини німецької армії, що окупували Польщу з 1 вересня 1939 року.

Полковник Селле внаслідок не ієє кожного тижня приїжджав з досить далекого Сайдиора до Рудника над Сілом щоб полювати. Ідучи автом і привозив собі пса-ямника, маччи надію на лиса або бодай бореука. Треба зазначити, що полювання в Німеччині було сильно обмежене, і вели мисливці, краді і гірші, кидалися полювати на цих теренах, внаслідок їх справжніх, для них призначених ельдорадом. Згаданий полковник був одним із кращих мисливців, бо

все що підходило під цівку його рушниці, залишалося його трофеєм.

Я сам не дуже був вдоволенний із тих його наїздів, бо, як відомо, всім місцевим лісникам і мисливцям, за розпорядженням губернатора Франка з лютого 1940 р., було строго заборонено на теренах, зайнятих німцями військами, полювати. Вправді, час від часу полк. Селле великодушню дозволяв мені полювати, та я рішуче й каліє терміночно, з принципової причини, відкидав ці його пропозиції і ні разу не вистріляв за шість час. А ще цю догідно було, що забравши мені багато вільного часу ходивши по лісі, до того переживав без успіху. І служба лісова не була вдово-

лена, бо була слабо оплачувана: цімі знаці зі скуларства. Та треба признати, що був він справедливий в оцінках людей і їх вчинків.

Ми вже були переполювали більшість теренів мاستку. На одному збірному полюванні влітку ми не найігрішій: один дик-вирізок і кілька лісів та зайців. І тепер очі задоволення мисливця звернулися до сусіднього мастку, де був більший лісовий реєвр — Пржендзель. Він хотів улаштувати лови на ширшій скалю з участю вищих старшин, в тому числі двох генералів, разом десять осіб. І напосівся, що я маю провадити ці лови, бо там не було лісника, об'язаного з ловецьким. Я думав, як мій, що цей терен не підлягає мені адміністраційно і до того ж з цим зовсім необізнаний. Це були переважно молоді люди, порослі по першій світовій війні, коли ліс спалився; ставного лісу було обмаль. Терен трудний для полювання, бо

не було стільки підлісових ліній і доріг, як у сусідньому Рудницькому мастку. До того молоді люди так густо поросли, що важко було крізь них продертися, а ще коли все застигало сніг.

Полк. Селле не хотів, ніяк відступити від свого плану, який він старанно уложив, і тому я мусів кінцє кінцем погодитися і на скору руку перевести підготову. Я закликав на той день лісову службу, побережників даного терену, а лучником призначив одного з моїх лісників, що його обхід сусідствував з тим тереном. Це мав бути незначний мисливський штаб. Усі потрібні інформації, за якими я мав керувати полюванням, цей лісник зібрав від місцевої лісової служби і передав мені. Були це: конфігурація терену, дороги і лінії, характер і вигляд лісового та можливий стан дичини в подіючих місяцях. Після цього я вже на місці творив відповідні гоні, їх величину і напрям, в якому гілці мали йти.

Так узброївшись, я був готовий, і валька авт, сачей і пішки рушила. Було кругло 10 мисливців і 70 осіб нагіє. Ці останні були воїни. Я не уявляв собі, як будуть вони порушуватися в плащах, без жадного охоронного одягу. Наші місцеві гілці убралися в кожухи і накиннули собі на голови мішки, аложені в формі капюзи, щоб сніг з дерев і дучин не спадав за конірі.

Була це друга половина січня, з глибоким снігом, що сягав майже по пояс, і тріскучим морозом, до 20 ступнів Цельсія.

Тому, що посуватися в таких гусяках і при такій верстві снігу було незвичайно важко, я визначив лише 6 годин, коли звичайно бралися в рахунок 8-10 протягом одного дня. День зимовий короткий і сумері западає дуже скоро, унеможливаючи всяке полювання.

Зраня погода була сіра і невесела, хоч мороз тиснув добре. Я, знаючи, що на таких ловах можна перемерзнути,

добре одягнувся та ще й набрав "солідного", яке зогріває. Я вийшов ристовував його у моментах, коли треба було чекати на гілці піготи, а то й більше. При тому я не стояв на місці

Відзначення річниці української державності в Гамільтоні, Онт.

Вперше в історії цього міста із рогов залі народ, нового ультрасовременного будинку міської управи, звисав синьо-жовтий прапор 22-го січня 1963. Того дня за стараннями місцевого відділу Комітету Українців Канади, мейора міста п. В. Кале урочисто проголосили «Український День», а також у одній з кімнат міської управи відкрив виставку української культури. В просторому фойє були присутні близько 500 осіб, головним чином були це представники організацій українців. Виставка улаштувана зі смаком, включала всі роди народного мистецтва: вишивку, тканини, килими, різьбу, інкрустацію, кераміку, достатній вибір книжок англійською та іншими мовами, а також і цінні образи наших мистців. Виставка тривала до 25-го січня включно, її відвідали 500 осіб.

27-го січня в залі Православної Громади той же відділ КУК відзначив проголошення самостійності окремих концертів і доповіді сотні Панчука. Доповідач на вступі заявив, що такі роковини як 22-го січня мали б бути «сповіддю» українського сумління. «Роковини с'ягають до діяно патріотичного сумління, яке очиснується з гріхів і прорігів супроти Батьківщини і народу».

Роковини Української Державності в Елмайрі, Н. Й.

Заходом УККА влаштовано в церкві в Елмайрі бенкет з нагоди 45-річчя проголошення самостійності України. Перед відкриттям свята прибув п. Чарльз Бавер, мейор Елмайрі Гайтс, і подякував за запрошення його на бенкет, виголосивши коротку промову, бо того самого вечора мав урочисте засідання і мусів відійти. Пан Чарльз Бавер належить до Української Католицької Церкви, і є одружений з українкою, то і цікавиться українськими справами.

Місцевий о. п.рхр М. Мишинський провів молитву. М. Магера, голова Відд. УККА відкрив свята. Відповів американський гімн, і після того провів над бенкетом обняв тостмайстер Іван Вашишин, тут народжений українцем, який змінив в'їздився із свого завдання. Запрошено на промову бенкету відомого український громадський діяч д-ра Василя Палідвора з Нью-Йорку. І. Вашишин представив д-ра В. Палідвора як промовця бенкету, а о. Мишинський загадав про працю д-ра Палідвора в Стамбулі.

Промова д-ра Палідвора була перша у цій громаді, змістовна, яка охопила усі змагання українського народу, почавши від Козацької доби, до наших днів. Не поминав промовець ні одного клантуса землі, де змагалися наші брати за своє державницьке життя. Згадав Київ, Львів і Закарпаття, Крути, Маміку, Базар, Броди. Говорив про боротьбу за волю Січових Стрільців, козаків, Української Діації і УПА та про дальші змагання. Присутні рясними оплесками дякували д-рові В. Палідворі.

Англієюською мовою говорив тут народжений п. Василь Ковальчук. Святоточний бенкет закінчено співом українсько-го гімну.

Святкування Дня Української Державності в Буенос Айресе

Цього року в Європі зима, а в Аргентині літо вишшли далеко поза рамки нормальності: в Європі морозить немилосердно, а в Аргентині не менш немилосердно припікає. А це вже відомо, що коли термометр починає показувати температуру понад 30 ступнів Цельсія, обличчя постійно вкривається соляною росою, а сорочка липне до тіла, — всі думки людини, що ввесь тиждень працює по задушливих фабриках та канцеляриях, мимоволі скеровуються мрією на суботу й неділю, коли то вона зможе податися поза місто на пляж, де прохолодна вода великої ріки (Ла Плати), або й океану (в Мар де Плати) приємно освіжить тіло. Тому по суботі й неділі місто порожнє.

В неділю 27-го січня можна було бути певним, що самітні переможці в олімпіаді будиці Асукенага можуть бути лише українці, що, неважаючи на 35 ступнів Цельсія, замість на пляж, скеровували свої кроки на Академію Святої Державності, що його влаштувала, за встановленою традицією, Українська Центральна Репрезентативна.

Неважаючи на дуже песимістичні прогнози наших небажаних скептиків, велика зала колегії Сан Хосе при вул. Асукенага заповнилася українцями, що вважали своїм обов'язком засвідчити перед громадою і перед власним сумлінням свою відданість ідеям 22 січня 1918 і 1919 рр.

Весь гарячі дні гарячого будиці відбилися на програмі академії. Мав виступати мужеський хор Української Центральної Репрезентативної. І його виступи чекали з нетерпеливістю наші люди, що в співах хору кохаються. Але хор УІР не виступив. Бо одна річ — прийти на академію, хоча б і при 35 ступнях Цельсія, а друга річ прихотити регулярно по суботах на співаки, коли сонце пече і припікає, і піт очі заливає.

Щоб якось зарадити справі і залатати велику діру в програмі, заангажовано чотирьох оперних співаків, які відповіли з успіхом славузв'язний квартет із останнього акту «Ріголетто» Верді. Співали: Галина Андрєєва — меццо-сопрано, Алісія Бергер (сопрано), Люїс Веронеллі (тенор) і Микола Голодник (баритон). Співали дуже добре під супровід на піано мистецтва з опери «Колон» Мігеля Белтрі. Слухачі захоплено одлескували, але... хто не знає наших людей? Але потім критикували: чи ж то підходить до нашого державного свята той квартет із італійської опери?

Дійсно не підходить. Але ж треба було чимось дірку латати!

Головною точкою програми була промова д-ра Вас. Іванічкова, голови УІР, який відкрив Академію. Він виходячи з дороговказів дня 22-го січня 1918 і 1919 рр., докладно розповів про теперішній стан української визвольної справи та вказав на її перспективи й можливості на території України і за її межами, торкнувшись і тих здоніт, що за останній рік мала українська національна спільнота в Аргентині, згадавши при цьому про відділення Аргентини українським католицьким єпископом Кир Андрієм Сепелеком, що має пізніше осісти в Аргентині на сталю, а потім православним Митрополитом Віпроев. Іоанном Теодоровичем.

Доповнивши програму вдалі виступи наших відомих солістів — Миколи Голодника, що виконав «Життя» А. Гнатюка на слова О. Олесь, річ у нас тут ще зовсім мало знаму. Це робить честь артистові, що постійно збагачує свій репертуар і знайомить українську громаду з новими творами наших композиторів, і Г. Андрєєва, що проспівала, а потім і її мистецьким заохоченням, яке вона передає й олугохачам, «Ой поля, ой поля» В. Варварського на слова О. Кониського та «Пісню» А. Гнатюка на слова Гр. Чупринки.

Крім співу була й деклямація: М. Данчуріна продеклямувала «Ой чіте трояндам...» О. Олесь.

Заключив Академію спільний спів гімну «Ще не вмерла України».

Заповідав програму п. Мілус.

На сцені, під національними прапорами — українським і аргентинським — стояли на варті пластики і пластуна.

Канадійська УВАН у Роковини 22-го Січня

Вінніпег. — Відзначаючи роковини 22-го січня, Українська Вільна Академія Наук (УВАН) у Канаді влаштувала «академічний виклад» м-ра М. Мельника на тему «Україна й Крим». Виклад відбувся 20-го січня в залі Українського Народного Дому. Зібрали відкрив голову УВАН проф. Яр. Рудницький, вітаючи присутніх, а окрема прелеганта — новообраного члена УВАН у Канаді М-ра М. Мельника виголосив довшу доповідь на повноту тему. Прилучення Криму до України в 1954 р. було — на його думку — дальшим кроком в об'єднанні і злуці українських земель. Це є ствердженням з сторони Москви, що Крим правдо і фактично є складовою частиною української території.

З географічного й економічного погляду Крим може належно розвиватися тільки в злуці з українським материком.

Історично беручи, вже від найдавніших часів автохтонний Крим були наші предки, чи то будемо брати під увагу скитів, чи їх наслідників, аля, рокосян (три назви на один народ), а вкінці наших русичів. Найновіші археологічні розкопки показують про єдність Криму з українською етнографічною територією від найдавніших часів, хоч на побережжях існували грецькі колонії, чи перекочувалися по Криму різні кочові орди, як гунни, хозари, мадяри, печеніги, тюрки - алтайці, кичкави - половці, а врешті татари.

Найдовше опанували Крим татари (1239-1783), які змішалися з рокосянами, а опісля з українцями, набравши протомом 4-ох століть з України шляхом язсуру.

Боротьбу України з Кримським ханатом, походи наших гетьманів та Запорізької Січі, використала вміло Москва в 18-му столітті підкорили обох суперників, Україну й Крим, замінюючи їх національній території у звичайній російській губернії.

Значення Криму для України належно оцінює уряд Української Держави в 1918 р., коли то гетьманом П. Скоропадським удалося успішно закінчити прилучення Криму до України шляхом укладення преліминарної угоди з представниками Криму та фактичного перебрания від німців Чорноморської флотії. На жаль протигетьманське повстання не дозволило закріпити цієї злуки.

Після доповіді відбулася дискусія, якою проводив д-р М. І. Мандриця. В дискусії приймали участь п. Бодрар, Олійницький, інж. Тарнавецький, проф. Рудницький, проф. Боровський і ін. Ім відповідав прелегант. Висловлено думку, щоб доповідь м-ра Мельника повторити на іншому форумі, а то й у міру відповідних фондів, надрукувати в окремому виданні.

(Б.Г.-р)

Годжес домагається промислового росту, щоб можна було конкурувати з закордоном

Вашингтон. — Секретар торгівлі Л. Годжес заявив на пресовій конференції, що ЗДА можуть втратити свою торгівлю з закордонними країнами, якщо не збільшать своїх витрат на те, щоб сприяти економіці країни. Годжес сказав довшою: «Ми направили є в небезпеці від закордонної конкуренції, коли будемо так багато грошей видавати на оборону і дослідні над космічними просторами і так мало на про-

Успішна виставка малярських праць і мозаїк Ірини Носик в Торонті

Проф. д-р К. Фішер і Ірина Носик на тлі однієї із стін виставки її мистецьких праць.

Наприкінці мин. року відбулася в Торонті заходом українського відділу ЮДЕ ім. О. Кошиця виставка мистецьких праць молоді української артистки-малерки Ірини Носик, доньки відомих українських громадян. Виставку, влаштовану в репрезентативних залах Брун Бонд Сентер при 126 Блур вул. у Торонті, відвідало 200 осіб, між ними професори Торонтського університету з

Різдвяна просфора в Пасейку

Заходом місцевого пароху української католицької церкви св. Миколая о. В. Вілківського та заходами управи хору «Бояна» відбулася 27-го січня, о год. 6 веч. традиційна Різдвяна Просфора в просторій залі української парохіальної школи св. Миколая. Пасейське громадянство, що брало участь в святоточній академії української Соборності й Незалежності, вже о годині 5 вечора перейшло з української Центральної до шкільного будинку, щоб взяти участь в святоточній просфорі. Віля застелених столів знайшли місця старші громадяни разом з молоддю. О год. 6 зала була заповнена.

Перед президіальним столом на середині була прибрано трапеза, на якій виділяла приготувана з медом просфора. За президіальним столом побіч парох засіли представники політичних і громадських організацій. Свято розпочало Господню молитвою та колядкою Бог Превидний народився. По посвяченні і розданні просфори, о. парох виголосив промову, в якій з'ясував присутнім символічне значення традиційної просфори. Вечерю подано з традиційною кутею.

Під час вечері дир. хору Я. Костишин заповів виступи хору «Бояна» на сцені, який проспівав колядки: Ой видить Бог, По всьому світу, Нова радість стала, В полі, в полі. Діесь поюще, Шедрик і Туман хвилями, — з опери Лисенка. Солно на акордіоні виконала гарно панна Напар. Послдовну працю Я. Костишина та його хористів широко сердечне вітання на нашій святоточній імпрезі. Приявляти належно оцінили виступ хору Бояна, народили його стократно бурхливими оплесками.

Запрошений хор «Дніпро» гарно відіграв 3 колядки під лід. П. Глиньського. Прикрасою цього хору була колядка «Тиша ніч», яка зворушувала серця слухачів. Присутні оплесками ширю подякували хорі «Дніпро» за спів. Цинію поменшили про нашу українську колядку і шедрик та їх мистецьке оформлення при збереженні народної творчості подав д-р О. Нічка. Молитвою «Богородице Діво» та загальним відспіванням «Во Вифлємі нині новина» закінчив просфору. Потім оркестр Б. Гіряка бавила гостей. Дохід був призначений на будову нової церкви в Пасейку.

Свято о. Миколая в Лос Анджелесі

23-го грудня 1962 р. до апостолі Української Православної Парохії св. Володимира при 4025 Мейроуз вулиці завітав св. о. Миколай зі щедрими подарунками для дітвори. Іх батьків і гостей. Присутніх було коло 200 осіб. Всіх громадян, котрі взяли участь зі своїми дітьми, привітав парох о. П. Масевський, який пояснив народний і релігійний звичай свята св. о. Миколая.

Зала в парохіальній будинку, в котрій був приготуваний обід, була гарно удекорована. Приготовані на столі українські страви, які приготували пані - матка Масевська і пані Садокія Лімоchenko. До столу подавали молоденькі парохіянки, сестриці. Молитву при обіді провів о. П. Масевський.

Першою точкою в програмі була сценічна вистава св. о. Миколая з вертепом. Учасники вистави брали діти Рідної Школи й Недільної школи під проводом о. Олександра Лімоchenka. Вистава Вертепу виклала добре, — всі діти грали гарно. По виставі дітвори співаля українські колядки.

Професор університету Торонті Діксон Мартін Гордін зібрав автографи підписів всіх президентів ЗДА і має їх вже 34 та влаштував із них виставку в університетській бібліотеці. Президент Джордж Вашингтон і Абрагам Лінколн мали дуже гарний почерк. Президент Кеннеді має дуже самовпевнений почерк і його найважче підняти між підписами 34-ох президентів.

У Мюнхені невідомі злощини вкрали з церкви святої Єлленети дві фігури святих і дві срібні прикраси, всі предметів з 17 сторіччя, безцінної вартості. Злощини видно були фактичні, що орієнтували у дішній вартості тих мистецьких речей.

Українська Вільна Академія Наук у США

Вшанування пам'яті МИКОЛИ ЛИСЕНКА

Заходом УКРАЇНСЬКОГО ОПЕРНОГО АНСАМБЛЮ

Неділя, дня 24-го лютого 1963 р.

Початок год. 5:00 вечора,

зали

УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО АКАДЕМІ НАУК у США,

206 West 100th St. — New York

КОНЦЕРТ

ОПЕРНИХ ТА ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ

МИКОЛИ ЛИСЕНКА

та ВІСТАВА опери

«НОКТОРН»

Виконавці: м. О. ЗАМЯТА, Х. КАРПЕНЧЕНКО, О. КИРИЧЕНКО, М. КОВРІН-КОКОЛІСЬКА, О. ЛЕНЕЦЬ-ТАРНАВЕЦЬКА, Г. ШЕРЕП, та ін. І. ГОШ, Л. РЕЙНАРОВА, І. ШУГАН.

Музичний керівник: І. СОНЕВІЧЕНКО.

ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА СПІЛАТУ ВОРГУ ЗА БУДИНОК АКАДЕМІ.

ПРЕСОВИЙ ФОНД «СВОБОДА» І Й ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВІП Громадян, що надіслали своє добровільне доплату до передплати та своєю пожертвою на фонд «Свобода» та її видання: англійського «Українського Тижневика» і дитячого журналу «Веселка», і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 6

Р. Зятин, Ньюарк	\$10.00	А. Сешишин, Ньюарк	2.00
Д-р А. Базар, Торонто	6.00	Вр. Гайду, Шинго	2.00
І. Собенко, Нью Йорк	5.00	О. Ревега, Нью Йорк	2.00
М. Панченко, Остін	5.00	Е. Поторєцький, Нью Йорк	2.00
М. В. Вайнер, Дітройт Сіті	5.00	А. Обуханський, Трентон	2.00
С. Вредіш, Нью Йорк	5.00	І. Бекін, Пітсбург	2.00
М. Пігаль, Шинго	5.00	А. Вернадий, Делавей	2.00
Ст. Євдокимов, Лейпциг	5.00	І. П. Зеле, Шарлерой	1.50
О. І. М. Клод, Брукліна	5.00	О. Корчовський, Рого Парк	1.00
Іван Гузєв, Брукліна	5.00	М. А. Гарулу, Боффало	1.00
П. Даву, Шинго	4.00	Г. Бабак, Гомей, Па.	1.00
Я. Боженська, Тілек	4.00	М. Яворський, С. Голанд	1.00
М. Дудар, Дітройт	3.00	І. Нулик, Шинго	1.00
А. Прокофій, Торонто	3.00	Ст. Шинка, Боффало	1.00
Р. Юшківський, Дітройт	3.00	В. Бойко, Мейл	1.00
Д. Гей, Пасейк	3.00	В. Гришина, Тартфорд	1.00
В. Стасинський, Тартфорд	3.00	І. Савчук, Вудсайд	1.00
В. Проніч, Тартфорд	3.00	М. Хоніський, Сисон	1.00
В. Крутицький, Нью Йорк	2.00	А. Юзвас, Пасейк	1.00
П. Кошицький, Нью Йорк	2.00	Г. Рудницький, Елізабет	1.00
М. Мейчик, Гемстед	2.00	О. Бойко, Нью Йорк	1.00
М. Костриков, Рімонд	2.00	Н. Волдінська, Форт Вейн	1.00
Н. Кричак, Нью Йорк	2.00	М. Штурма, Філадельфія	1.00
Д. Соснік, Понікер	2.00	Ст. Таратунська, Понікер	1.00
Т. Ловдичак, Астерія	2.00	Е. Людський, Нью Йорк	1.00
П. Емке, Батлімор	2.00	М. Литвинський, Рочестер	1.00
М. Нулик, Шинго	2.00	І. Паритко, Філадельфія	1.00
Т. Троць, Брукліна	2.00	Ю. Дубицький, Шинго	1.00
Ст. Чорний, Аллантава	2.00	В. Гайдар, Джемейка	1.00
В. Діков, Філадельфія	2.00	Т. Хоніщак, Пасейк	1.00
О. А. Станіслав, Лорайн	2.00	В. Сівицький, Вашингтон	1.00
Н. Євдокимов, Рочестер	2.00	О. В. Соколовський, Грейт Ралд	1.00
В. Воногін, Дітройт	2.00		
М. Гус, Гемстед	2.00		
В. Шинка, Нью Йорк	2.00		
А. Задні, Філадельфія	2.00		
Н. Шинка, Бейлє	2.00		
В. Білківський, Нью Йорк	2.00		
І. Білківський, Лас Андж.	2.00		
Ст. Казанський, Філадель.	2.00		
М. Лихонин, Філадель.	2.00		
Н. Курман, Дери	2.00		
А. Пілук, Трентон	2.00		
М. Воднар, Нью Йорк	2.00		
Люба Діобак, Ст. Кетерін	2.00		
А. Гузєв, Міннеаполіс	2.00		
М. Стірацький, Грінвуд	2.00		
В. Бульгацький, Шинго	2.00		
І. Завитовський, Нью Брітен	2.00		
Д. Дачинський, Форд	2.00		
С. Сава, Нью Йорк	2.00		
		В. Кисель, Монреаль	1.00
		О. Сохан, Вудсайд Лейк	1.00

Сенатор Бирд передбачає, що Сенат дебатуватиме над податковим програмою аж у жовтні

Вашингтон. — Голова Сенатської Фінансової Комісії сенатор Гаррі Бирд заявив, що повний Сенат дістане податковий законопроект аж після Дня Праці. Він передбачає, що цей проєкт буде ухвалений в Палаті Репрезентативів в червні і тоді перейде до Сенатської Фінансової Комісії, яка обговорюватиме його за допомогою переслухання кількох місцев, подібно, як це було минулого року, коли податковий законопроект був в комісії від 2-го квітня до 16-го серпня. Сенатор Бирд є проти проєкту зменшувати податки без зменшення федеральних видатків. Бирд заявив, що він дістає численні листи, автори яких є проти зменшення податків без поменшення федерального бюджету. Сенатор Бирд каже, що подібні листи дістають і інші сенатори. Але є й такі сенатори, як сенатор Даглес з Ілліной, який повністю підтримує законопроект президента Кеннеді, в ділячці податкової програми: зменшення прибуткових податків і реформа податкової системи.

Президент Американського Лікарського Т-ва д-р Діквіс В. Воррен стверджує, що від 1950-го року число смертних випадків від паралічу і високого тиснення крові в чоловіків у віці від 45-го до 64-го року життя дуже зменшилося. Сталося це тому, що і пацієнти і лікарі ліплять турботуся проблемою серцевих недуг.

Ділимось сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що в неділю, дня 17-го лютого 1963 року, в год. 1:00 ранку, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

ТАТО, ДІДУНЬО І ПРАДІДО

бл. п.

ВАСИЛЬ ГІЛЬ

ПАНАХИДА — відправиться у ВІСНОК, 19-го ЛЮТОГО, 1963 р., в год. 7:00 веч., в пох. заведе І. Ковальчик в Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПОХОРОН — в СЕРЕДУ, 20-го ЛЮТОГО 1963 р., в год. 9:00 рано, з пох. заведення до церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Сіті, а опісля на цвинтар Holy Cross Cemetery, North Arlington, N. J.

Горем прибиті:

син — ТЕОДОР з дружиною СОФІЄЮ донька — АННА з чоловіком ВІНЦЕНТОМ знуки — ЕЛЕНІ І ВАСИЛЬ і правнук — ЕРІК братанич — о. МАРКО ГІЛЬ

Ділимось сумною вісткою з Рідними та Знайомими, що в п'ятницю, дня 15-го лютого 1963 року, по короткій та тяжкій недугі, відійшла у Вічність

наша Невіджадувана й Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І СЕСТРА

бл. п. ЕВСТАХІЯ ІВАШ

з роду БРОДОВИЧ.

ПАНАХИДА — в ПОНЕДІЛОК, 18-го ЛЮТОГО 1963 р., в год. 8:00 вечора, в похорон. заведе І. Насевича, при Taber Rd. у Філадельфію.

ПОХОРОН — у ВІСНОК, 19-го ЛЮТОГО п. р., в год. 8:00 рано, з церкви Царя Христа, після Богослуження на цвинтар у Факс Чейсі.

Горем прибиті:

Муж — ПЕТРО

Донька — ОКСАНА

Син — ВОЛОДИМИР

Сестри в Краю: МАРИЯ БОГУРАТ МАТИЛЬДА ЛЯНГЕНФЕЛЬД РОЗАЛІЯ КІЗЬМІНСКА ОСНІА БРОДОВИЧ КАТЕРІНА БРОДОВИЧ

Якщо потребуєте ГРОШЕЙ

на оплати або прожиток, где на ВАС можливість легкого заробтку, який не перешкоджає у Ваших студіях.

СТАНЬТЕ

ОРГАНІЗАТОРАМИ ЧЛЕНІВ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Голоствість:

UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION

81-83 Grand Street

Jersey City 3, N. J.

СТУДЕНТИ!

Якщо потребуєте ГРОШЕЙ

на оплати або прожиток, где на ВАС можливість легкого заробтку, який не перешкоджає у Ваших студіях.

СТАНЬТЕ

ОРГАНІЗАТОРАМИ ЧЛЕНІВ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Голоствість:

UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION

81-83 Grand Street

Jersey City 3, N. J.

